

PARTER

Sökande

Ahlstrom-Munksjö AB, 556669-9731
551 18 Jönköping

Ombud: Advokat [REDACTED]
Alrutz' Advokatbyrå AB
Kungsgatan 42
111 35 Stockholm

SAKEN

Tillstånd för nuvarande och utökad verksamhet vid Billingsfors Bruk i Bengtsfors kommun; nu fråga om uppskjutna frågor

DOMSLUT

A. Mark- och miljödomstolen avslutar provotiden i fråga om utsläpp av stoft till luft från mesaugnen (U2) och försiktighetsmått vid anläggande och drift av anläggning för tillverkning av svaveldioxid (U7), upphäver de provisoriska föreskrifterna P1, i den del som avser utsläpp av stoft från mesaugnen, P8 och P9 samt meddelar följande slutliga villkor avseende utsläpp av stoft från mesaugnen.

2.5 Utsläpp av stoft från mesaugnen får inte överstiga 30 mg/m³ ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde. Kontrollmätning avseende utsläpp av stoft ska ske minst en gång varannan månad.

B. Mark- och miljödomstolen förlänger provotiden avseende utsläpp av total mängd reducerat svavel (TRS) till luft från övriga källor (dvs. exklusive sodapanna, mesaugn, gasdestruktionspanna och fastbränslepanna), (U4). Bolaget ska under

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/	finns ej	måndag – fredag 08:00–16:00

den förlängda prövotiden utreda och redovisa följande uppgifter i samråd med tillsynsmyndigheten.

U4.1 Bolaget ska utreda de tekniska och ekonomiska förutsättningarna att vidta utsläppsbegränsande åtgärder för de åtta källor som identifierats ha utsläpp över 3 kg S/d vid någon av de senaste årens utsläppskarteringar med avseende på TRS via svaga gaser. I utredningen ska ingå minst två ytterligare karteringar under första halvåret 2022 för de åtta dominerande källorna. I karteringen ska även ingå analyser av terpenier (i huvudsak summan av alfa-pinen, beta-pinen och delta-3-carenen) samt utsläpp av TRS från sodapannans imskrubber. Beskriv även hur avluftningen från den nya mixtanken avleds via sodapannans imskrubber.

Resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast den 31 december 2022.

C. Mark- och miljödomstolen avslutar prövotiden i fråga om buller från verksamheten inomhus i bostäder som omges av de yttre gränserna för industrifastigheten Skåpenäs 2:37 i Bengtsfors kommun (U6) och meddelar följande slutliga villkor.

4.1 Om bostäder som omges av de yttre gränserna för industrifastigheten Skåpenäs 2:37 i Bengtsfors kommun, på grund av verksamheten, inomhus exponeras för en ekvivalent ljudnivå som överstiger 30 dB(A) eller maximal ljudnivå över 45 dB(A) ska verksamhetsutövaren utföra bullerbegränsande åtgärder.

Målet för åtgärderna ska vara att uppnå en ljudnivå inomhus som inte överskrider det angivna värdet. Vid bedömning av vilka åtgärder som ska vidtas ska även hänsyn tas till att kostnaderna är rimliga med hänsyn till bostadens standard och ekonomiska värde samt till den effekt som uppnås.

Åtgärderna ska utformas och utföras i samråd med fastighetsägarna, eller för det fall verksamhetsutövaren äger bostaden, hyresgästerna.

Tillsynsmyndigheten bemyndigas att vid oenighet mellan verksamhetsutövaren och de boende bestämma vilka åtgärder som ska vidtas för respektive bostad.

Åtgärderna ska vidtas inom två år från det att domen i denna del har vunnit laga kraft. Vid oenighet mellan verksamhetsutövaren och de boende ska istället åtgärderna vara vidtagna inom ett år från det att tillsynsmyndighetens beslut har vunnit laga kraft.

Mark- och miljödomstolen förlänger prøvotiden för fastställande av slutliga villkor i övrigt vad avser buller från verksamheten (U6). Bolaget ska under den förlängda prøvotiden i samråd med tillsynsmyndigheten utreda och därefter redovisa följande uppgifter.

U6.1 Bolaget ska utreda möjligheterna att effektivt dämpa buller från renseriet genom åtgärder vid inmatningen av stockar i byggnaden och åtgärder inne i byggnaden. Förutsättningarna att begränsa verksamheten i renseriet och på vedgården nattetid för att begränsa bullerpåverkan samt de eventuella åtgärdernas påverkan på bullernivåerna vid mätplats 3 ska beskrivas. Beskriv bullerkällorna i den ingivna bullerutredningen (tabell 5) och vilka åtgärder som kan vara aktuella för respektive typ av bullerkälla med uppskattning av kostnad och bullerdämpning. Redogör för förutsättningarna att begränsa buller från den truck som används på vedgården. Redovisa bullerutbredningskartor för de åtgärder som enligt bullerutredningen innebär att 48 dB(A) respektive 45 dB(A) kan innehållas vid mätplats 5a, 5b och 6.

Resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast den 31 december 2022.

D. Mark- och miljödomstolen avslår övriga yrkanden.

BAKGRUND

Mark- och miljödomstolen gav i deldom den 20 april 2018 Ahlstrom-Munksjö Paper AB (bolaget har numera upplösts genom fusion och upptagits av Ahlstrom-Munksjö AB) tillstånd enligt miljöbalken att vid Billingsfors Bruk i Bengtsfors kommun årligen producera 80 000 ton oblekt sulfatmassa och 60 000 ton papper samt att vidta vissa åtgärder. I domen sköt domstolen, under en prövotid, upp fastställande av slutliga villkor avseende utsläpp av processsvavel till luft från bl.a. mesaugnen samt utsläpp av total mängd reducerat svavel (TRS) till luft från övriga källor förutom sodapannan, mesaugnen, gasdestruktionspannan och fastbränslepannan. Domstolen sköt även upp frågan om buller under en prövotid.

Enligt tillståndsdomen skulle bolaget ersätta den tidigare hanteringen av inköpt flytande svaveldioxid med att på plats tillverka den svaveldioxid som behövs i verksamheten eller genom byte av verksam kemikalie. Domstolen sköt under en prövotid därför upp frågan om behovet av försiktighetsmått vid anläggande och drift av en anläggning för tillverkning av svaveldioxid.

Domstolen förenade tillståndet med bl.a. följande utredningsföreskrifter avseende utsläpp till luft av svavel, buller samt hantering av svaveldioxid.

U1. Bolaget ska genomföra, trimma in och utvärdera åtgärder för begränsning av utsläppen till luft av stoft från sodapannan, processsvavel och process-NO_x. Bolaget ska redovisa resultatet av utvärderingen och förslag till slutliga villkor senast tre år från drifttagning av ombyggd sodapanna, dock senast 31 december 2022.

U2. Bolaget ska installera ny stoftreningsutrustning för begränsning av utsläpp till luft från mesaugnen och utvärdera de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att minimera utsläppet till luft av stoft och svavel från mesaugnen. Bolaget ska redovisa resultatet av utvärderingen och förslag till slutliga villkor senast tre år från installation av ny stoftreningsutrustning, dock senast 31 december 2021.

U3. Bolaget ska utreda omfattningen av, samt förutsättningar att minimera, utsläpp av TRS till luft från sodapanna, mesaugn och gasdestruktionspanna. Möjligheten att öka gasdestruktionspannans tillgänglighet ska ingå i utredningen. I fråga om utsläpp från gasdestruktionspannans reservsystem ska de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för införande av förbränning i gasfackla eller motsvarande utredas och redovisas. I fråga om utsläpp av luktande svavelföreningar från mesaugnen ska bolaget utreda möjligheten att begränsa omfattningen av utsläpp som kan orsaka luktstörningar i omgivningen. Bolaget ska redovisa resultatet av utredningarna och förslag till slutliga villkor senast tre år från drifttagning av ombyggd sodapanna, dock senast 31 december 2022.

U4. Bolaget ska utreda omfattningen av utsläppen till luft av TRS via svaga gaser med analys av källor av betydelse för dessa utsläpp samt tekniska och ekonomiska förutsättningar att vidta utsläpps begränsande åtgärder vid dessa. Målsättningen för utredningen ska vara att utsläppsnivån från övriga källor enligt BAT 20 (0,2 kg S/ton massa vid normal drift) inte ska överskridas.

Utredningen ska inom fyra månader efter att denna dom vunnit laga kraft, eller vid den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten godkänner, inledas med en uppföljande kartering av samtliga misstänkta källor av svaga gaser som karterats vid två tillfällen 2015. Därefter ska utsläppen karteras varje kvartal för de källor som vid något av de tre inledande mättillfällena (två 2015 och ett därefter) identifierats ha utsläpp över 3 kg S/d. Med underlag från mätningar under två år ska det årliga totala utsläppet av TRS med svaga gaser beräknas.

För samtliga källor med utsläpp över 3 kg S/d, som årsmedelvärde, ska möjligheten att införa utsläpps begränsande åtgärder utvärderas.

Bolaget ska redovisa resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor senast tre år efter att denna dom vunnit laga kraft.

U6. Bolaget ska utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att begränsa buller vid mätplats tre, fem (två mätpunkter, a och b) och sex till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid. Utredningen ska även omfatta möjliga bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37. Bolaget ska redovisa resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor senast tre år efter att denna dom vunnit laga kraft.

U7. Bolaget ska identifiera och bedöma tänkbara risker med tillverkning av svaveldioxid samt utreda behovet av försiktighetsmått dels inför anläggande, dels vid drift, av sådan anläggning. Utredningen kan även omfatta möjligheten att byta ut användningen av flytande svaveldioxid om bolaget finner det lämpligt. Bolaget ska redovisa resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor senast tre år efter att denna dom vunnit laga kraft."

I de nu aktuella provotidsfrågorna gäller följande provisoriska föreskrifter.

P1. Utsläppet till luft av stoft från sodapannan får som årsmedelvärde uppgå till högst 330 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂. Årsmedelvärdet för utsläpp till luft av stoft från mesaugnen får vid 6 % O₂ uppgå till högst 500 mg/Nm³ torr gas intill sex månader efter installation av ny stoftreningsutrustning och därefter till högst 100 mg/m³ntg.

P3. Utsläppet av svavel från sodapannan, mesaugnen och gasdestruktionspannan får som riktvärde inte överstiga 90 ton per år.

P5. Halten svavelväte (H₂S) i rökgaserna från mesaugnen får uppgå till högst 50 mg/m³ norm torr gas. Värdet får överskridas högst 10 % av drifttiden per månad. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.

P7. Buller från verksamheten får som riktvärde inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid mätplats tre, fem (två mätpunkter, a och b) och sex än
- 55 dB(A) dagtid kl. 06.00-18.00
- 50 dB(A) övrig tid

Arbeten som typiskt sett ger upphov till momentana ljudnivåer högre än 60 dB(A) får inte förekomma nattetid.

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten, dock minst en gång per år. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer.

P8. Räddningstjänsten ska informeras innan lossning av flytande svaveldioxid påbörjas.

P9. Rutiner för larmkedja ska upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att denna dom vunnit laga kraft.

Tillståndsdomen överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som inte beviljade provningstillstånd. Domen vann laga kraft den 19 februari 2019 i och med att Högsta domstolen beslutade att inte bevilja provningstillstånd.

Ahlstrom-Munksjö begärde att mark- och miljödomstolen skulle förlänga tiden för redovisning av utredningsuppdrag U4 och U6 till ett visst datum. I deldom den

8 juni 2021 beslutade domstolen att avvisa yrkandena eftersom förlängningen av tiden inte sträckte sig över det datum då redovisning av uppdraget senast ska ske enligt tillståndsdomen. I samma dom förlängdes prövotiden avseende ett annat utredningsvillkor, U5. Domen vann laga kraft.

Ahlstrom-Munksjö har nu inkommit med redovisning avseende utredningsvillkor U2, U4, U6 och U7.

AHLSTROM-MUNKSJÖ PRÖVOTIDSREDOVISNINGAR

Ahlstrom-Munksjö har, såsom bolaget slutligt utformat sin talan, yrkat att mark- och miljödomstolen ska avsluta prövotiden för utredningsuppdrag U2, U6 och U7 och meddela slutliga villkor enligt bolagets förslag nedan.

Förslag till slutliga villkor och provisoriska villkor under den fortsatta prövotiden

Utsläpp av stoft från mesaugnen, U2

”Utsläppet av stoft från mesaugnen får inte överstiga 35 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året.

Utsläppet ska kontrolleras minst varannan månad genom mätning och registrering.”

Utsläpp av svavelväte från mesaugnen, U2

I första hand bör i detta skede inga slutliga villkor föreskrivas för utsläpp av svavelväte från mesaugnen. Bolaget avser att återkomma till frågan om svavelutsläpp från mesaugnen i samband med redovisning av utredningsföreskrifterna U1 och U3.

I andra hand bör följande slutliga villkor gälla.

”Halten svavelväte (H₂S) i rökgaserna från mesaugnen får uppgå till högst 50 mg/m³ norm torr gas. Värdet får överskridas högst 10 % av drifttiden per månad. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.”

Utsläpp av TRS via svaga gaser, U4

I anslutning till redovisningen av utredningarna under U1 och U3 avser bolaget återkomma i frågan om utsläpp av svavel via svaga gaser och då ge förslag till slutliga villkor avseende utsläpp av processsvavel ur ett övergripande och samlat perspektiv.

Buller vid bostäder utanför industriområdet

Tillståndet kan förenas med följande slutliga villkor avseende buller.

”Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid mätplats tre, fem (två mätpunkter, a och b) och sex än

- 55 dB(A) dagtid kl. 06.00-18.00
- 50 dB(A) övrig tid

Arbeten som typiskt sett ger upphov till momentana ljudnivåer högre än 60 dB(A) får inte förekomma nattetid (kl. 22-06).

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten, dock minst en gång per år. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer. Om värdena överskrids vid en mätning ska åtgärder vidtas så att värdena kan innehållas vid en uppföljande mätning vid tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.”

Buller vid bostäder inom industriområdet

Bolaget åtar sig att vidta bullerreducerande åtgärder för att nå

Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller. Detta bör regleras genom att delegation ges till tillsynsmyndigheten med möjlighet att besluta om vilka åtgärder som ska vidtas och när de ska vidtas.

Hantering av svaveldioxid, U7

Hantering av svaveldioxid har upphört varför provotiden för utredningsvillkor U7 kan avslutas utan att några slutliga villkor föreskrivs.

Provisoriska föreskrifter

De provisoriska föreskrifterna P8 och P9 kan upphävas i och med att hanteringen av svaveldioxid upphört. Under den fortsatta provotiden bör de provisoriska föreskrifterna P1 (del av), P2, P3, och P4 fortsätta att gälla oförändrade.

Utsläpp av stoft och svavel från mesaugnen (U2)

Sammanfattning

Efter utvärdering av olika alternativ för komplettering av rökgasreningen installerade bolaget under 2019 ett våtelektrofilter efter sedan tidigare befintlig skrubber. Med den lösningen undveks en risk för ökade utsläpp av svavel efter åtgärd. Bolagets målsättning med åtgärden var att begränsa utsläppet av stoft till nivån 20 mg/m³ntg vid 6 % O₂, vid normal drift.

Baserat på mätningar efter installation av våtelektrofiltret bedöms utsläppet vid tillståndsgiven produktionen bli 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde. Vid den bedömningen har hänsyn förutom till den tillståndsgivna produktionsnivån även tagits till att reningseffektiviteten kommer att minska i takt med att utrustningen åldras. Som jämförelse kan nämnas att bolaget i samband med ansökan bedömde utsläppet vid ansökta förhållanden (nu tillståndsgivna) till 30 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde. Stoftutsläppen ligger inom intervallet för BAT-AEL som är 10–25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde vid normal drift.

Utsläppet av svaveldioxid och reducerade svavelföreningar har uppgått till <10 mgS/m³ntg vid 6 % O₂ motsvarande nivån 0,01 kgS/ton massa som årsmedelvärde. Utsläppet ligger i nivå med det lägre värdet för BAT-AEL, 0,005–0,07 kgS/ton massa för en mesaugn utan förbränning av starka gaser. Bolaget anser att de åtgärder som genomförts är tillräckliga och att provotiden kan avslutas och slutliga villkor föreskrivas för utsläpp av stoft och svavelväte från mesaugnen.

Utsläpp från mesaugnen före åtgärder

Mesaugnen, som eldas med råttolja och eldningsolja, används för återvinning av kalk i massabrukets vitlutsberedning. Rökgaserna innehåller stoft, SO₂, NO_x och mindre mängder reducerade svavelföreningar. Rökgaserna renas i en cyklon med en efterföljande skrubber.

Utsläppet av stoft kontrolleras genom manuella mätningar. Utsläpp av svavel kontrolleras genom kontinuerlig mätning av reducerade svavelföreningar (H₂S) och kontroll av svaveldioxid (SO₂) görs i samband med besiktning.

Stoftutsläppen från mesaugnen har historiskt varierat kraftigt och utan åtgärder bedömdes utsläppen för tillståndsgivna förhållanden uppgå till nivån 500 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde. Detta är högt över vad som krävs enligt IED och de slutsatser som finns avseende BAT-AEL för utrustning inom massa- och pappersindustrin. Som del av de åtgärder som planerades för den ansökta högre produktionen åtog sig Billingsfors därför att installera ny stoftreningsutrustning. Inför installation av ny stoftreningsutrustning har Billingsfors haft dispens från BAT avseende stoftutsläpp från mesaugnen.

Åtgärder för begränsning av utsläpp

BAT-AEL för ny stoftreningsutrustning för mesaugnar är enligt IED; 10–25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde vid normal drift. Olika alternativ för komplettering av rökgasreningen har värderats, nytt elfilter som ersätter befintlig skrubber eller komplettering med ett våtelektrofilter efter skrubbern. I det fall skrubbern hade ersatts med ett elfilter hade det funnits en risk för ökade utsläpp av svavel, vilket inte är fallet vid komplettering med våt-elektrofilter då skrubbern finns kvar i systemet. Båda alternativen har värderats med målet att begränsa utsläppet av stoft till nivån 20 mg/m³ntg vid 6 % O₂ vid normal drift.

Komplettering med ett våtelektrofilter visade sig var den mest kostnadseffektiva lösningen. Vidare innebär komplettering med våtelektrofilter att utsläpp av

svaveldioxid även fortsättningsvis kan begränsas genom nuvarande skrubbing av rökgaserna.

I samband med underhållsstoppet sommaren 2019 installerades ett våtelektrofilter efter skrubbern som komplettering av stoftreningsutrustningen. Investeringen har uppgått till ca 20 miljoner kr.

Efter installationen har det varit vissa driftproblem, men garantiprov kunde genomföras i april 2020 och installationen blev då godkänd.

Utveckling, utsläpp av stoft och svavel

Utvecklingen avseende utsläpp av stoft har varit enligt följande;

2018; årsmedelvärde 260 mg/m³ntg vid 6 % O₂, enskilda mätningar 100–400

2019; årsmedelvärde 110 mg/m³ntg vid 6 % O₂, enskilda mätningar 30–250 (efter installation av våtelektrofilter, augusti–december 30–50)

2020; årsmedelvärde 19 mg/m³ntg vid 6 % O₂, enskilda mätningar 7–35

2021; januari-mars 14 mg/m³ntg vid 6 % O₂, enskilda mätningar 9–23

Detta är resultat av alla mätningar och ingen hänsyn har tagits till eventuell onormal drift. Mätningarna för 2020 som årsmedelvärde visar att utsläppen ligger inom intervallet för BAT-AEL som är 10–25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde vid normal drift.

Under 2020 uppgick massaproduktionen till 67 000 ton att jämföra med tillståndsgiven produktion 80 000 ton/år. Baserat på de mätningar som finns efter installation av våtelektrofiltret bedöms det långsiktiga utsläppet vid den högre tillståndsgivna produktionen att uppgå till 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde. Vid bedömningen har hänsyn tagits till den tillståndsgivna högre produktionsnivån samt att effektiviteten minskar i takt med att utrustningen åldras. Som jämförelse kan nämnas att bolaget i samband med ansökan bedömde utsläppet vid ansökta förhållanden (nu tillståndsgivna) till 30 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde.

Utvecklingen avseende utsläpp av gasformigt svavel har inte påverkats av de åtgärder som genomförts för en begränsning av utsläpp av stoft. Rökgaserna passerar fortfarande en skrubber, vilket begränsar utsläppen av svavel. Utsläppen har därför legat på en stabil och låg nivå. Utsläppet av svaveldioxid och reducerade svavelföreningar har uppgått till <math><10 \text{ mgS/m}^3\text{ntg}</math> vid 6 % O_2 motsvarande nivån 0,01 kgS/ton massa som årsmedelvärde. Utsläppet ligger i nivå med det lägre värdet för BAT-AEL, 0,005–0,07 kgS/ton massa för en mesaugn utan förbränning av starka gaser.

Utsläppen av svavelväte (H_2S) ingår i ovan redovisade utsläpp av gasformigt svavel. Traditionellt har även utsläpp av svavelväte från mesaugnar villkorats som en högsta halt som ej får överskridas mer än en viss andel av drifttiden per månad. En provisorisk föreskrift för Billingsfors, P5, innebär att halten svavelväte i rökgaserna från mesaugnen får överskrida $50 \text{ mg/m}^3\text{ntg}$ högst 10 % av drifttiden per månad. Normalt är utsläppen av svavelväte mycket låga och denna typ av villkor är en reglering för att begränsa perioder med onormal drift.

Uppföljningen av halten H_2S i rökgaserna visar att halten $50 \text{ mg/m}^3\text{ntg}$ har överskridits enligt följande;

2018; 0–2 % av drifttiden per månad

2019; 0–3 % av drifttiden per månad

2020; 0–4 % av drifttiden per månad.

Utfallen visar att perioder med onormal drift är begränsade och nivån har inte påverkats av de åtgärder som genomförts för en begränsning av utsläppen av stoft eftersom mesaugnens rökgaserna fortfarande skrubbas.

Fortsatt handläggning

De åtgärder som genomförts innebär att stoftutsläppen har minskat avsevärt och utsläppen ligger nu väl inom spannet för BAT. De åtgärder som genomförts innebär inte några förhöjda utsläpp av svavel och utsläppen ligger på en stabil och låg nivå i

och med att rökgaserna renas genom skrubbing. Även utsläppen av gasformigt svavel ligger väl inom spannet för BAT.

Systemet har trimmats för stabila utsläppsnivåer och bolaget anser därmed att de åtgärder som genomförts är tillräckliga och att provotiden kan avslutas och slutliga villkor kan föreskrivas för utsläpp av stoft och svavelväte från mesaugnen.

Utsläppet av gasformigt svavel, svaveldioxid och reducerade svavelföreningar, från mesaugnen regleras tillsammans med sodapannan och gasdestruktionspannan i den provisoriska föreskriften P3. Bolaget anser som nämnts ovan att utsläpp av svavel även fortsättningsvis bör regleras som ett summautsläpp i enlighet med den provisoriska föreskriften P3. Detta innebär att utsläpp av svavel från mesaugnen kommer att redovisas och slutliga villkor föreskrivas i samband med redovisning av provotiden för utsläpp av svavel från sodapannan, U1, senast den 31 december 2022.

Utsläpp av reducerade svavelföreningar (TRS) via svaga gaser

Sammanfattning

Genomfört mätprogram visat att åtta utpekade källor 2020 svarade för ca 80 % av utsläppen av TRS via svaga gaser motsvarande ca 0,15 kgS/ton massa medan övriga ca 15 källor svarar för återstoden, motsvarande ca 0,04 kgS/ton massa.

Mätningarna 2020 visar att utsläppen uppgår till ca 0,2 kgS/ton massa, vilket är i nivå med BAT 20 och utredningsmålet 0,2 kgS/ton massa vid normal drift.

Genomförda karteringar och mätningar

Svaga gaser via utluftningar i massabrukets fiberlinje och återvinningsavdelningar avgår från ett 25-tal källor. Utsläppen av TRS från samtliga dessa källor har karterats vid 3 olika tillfällen, 2 mätningar 2015 och en mätning i september 2018. Vid dessa mätningar var det 9 källor som vid något av dessa tre tillfällen uppvisade ett utsläpp på >3 kgS/ton massa. Dessa källor är;

- Avluftning tvättfilter 2; fiberlinje

- Hartskokkeriet, efter skrubber, biproduktutvinning
- Avluftning från flisfyllning, fiberlinje
- Avluftning tvättluteistern, fiberlinje
- Avluftning blandlutstank, återvinning
- Avluftning blåsångkondensat, fiberlinje
- Terpentindekantör, fiberlinje
- Avluftning mixtankar, återvinning
- Blåsångkondensatfilter, fiberlinje.

Utsläppen från dessa nio källor har därefter uppmätts vid ytterligare åtta tillfällen, från december 2018 till december 2020. I samband med ombyggnad av sodapannan har mixtankarna i återvinningen ersatts med en ny mixtank och dess avluftning tas via sodapannans imskrubber.

Vid de stora karteringar som genomfördes 2015 och 2018 så kunde utsläppet från övriga källor, dvs de ca 15 källor där utsläppet från varje enskild källa var < 3 kgS/ton massa, beräknas till 0,04 kgS/ton massa.

Nedan redovisas resultat från de uppföljande karteringar som medelvärden för respektive år, 2015, 2018, 2019 och 2020. Utsläppen redovisas som kgS/dygn och för summan av utsläppen även som kgS/ton massa. Till de uppmätta utsläppen vid de uppföljande mätningarna för respektive år adderas ett utsläpp på 0,04 kgS/ton massa för att få det totala utsläppet.

Källa, kgS/d	2015	2018	2019	2020	2021
Tvättfilter 2	0	10,4?	0,4	0,1	0
Hartskokkeri	0,7	4,6	1,6	1,7	2,1
Flisfyllning	16	15	22	12	11
Tvättluteistern	3,1	3,9	3,2	1,2	0,4
Blandlutstank	4,9	2,5	2,2	0,5	1,1

Kondensattank	3,8	7,2	5,9	5,0	2,0
Terpentindekantör	4,8	21?	2,1	1,3	1,8
Mixtank 1&2	4,2	6,2	0,7	utgått	utgått
Kondensatfilter	mättes ej	20	21	7	4,1
Summa, kgS/d	37	91	59	28	22
Dito, kgS/ton massa	0,20	0,46	0,33	0,15	0,12
inkl. övrigt, kgS/ton massa	0,24	0,50	0,37	0,19	0,16

Av tabellen framgår, som väntat att utsläppen varierar mellan de olika källorna. Uppmätt utsläpp från terpentindekantören och tvättfilter 2 är mycket höga 2018, vilket indikerar någon typ av störning eller felmätning. Utsläppet från hartsokeriet är också oväntat högt vid mätningarna 2018. För hartsokeriet finns en skrubber och det höga utsläppet kan bero på dålig effektivitet i skrubbern. Sammantaget innebär detta att utsläppet 2018 inte är representativt.

Utifrån mätningarna de två senaste åren 2019 och 2020, så framgår att den huvudsakliga orsaken till de högre utsläppen 2019 är utsläpp från kokeriet i fiberlinjen, flisfyllning, blåsångkondensatfilter och kondensattank. Uppmätta utsläpp 2020 är betydligt lägre än utsläppen 2019. Under 2019 i samband med sodapanneprojektet så genomfördes även vissa åtgärder i kokeriet, vilket kan ha haft en positiv effekt på svavelutsläppen via utluftningar.

Mätningarna 2020 visar att utsläppen uppgår till ca 0,2 kgS/ton massa, vilket är i nivå med BAT 20 och utredningsmålet som angavs till 0,2 kgS/ton massa vid normal drift.

Fortsatt handläggning

Uppmätta utsläpp 2020 uppgår till nivån 0,2 kgS/ton massa, vilket innebär att bolaget uppfyller BAT och i nuläget inte ser något behov till att utreda ytterligare åtgärder. Bolaget kommer fortsättningsvis årligen genomföra en mätning av

utsläppen från de numer åtta mest betydande källorna och redovisa resultaten i årsrapporten.

Vidare föreslår bolaget att utsläpp via svaga/diffusa gaser ska regleras som en del av verksamhetens totala utsläpp av gasformigt processvavel. Utvecklingen avseende dessa utsläpp kommer då att redovisas tillsammans med utredningspunkt U3. Detta innebär i princip en förlängning av utredningstiden till senast den 31 december 2022.

Buller

Sammanfattning - buller vid bostäder utanför industriområdet

Verksamheten har idag fyra fastställda immissionspunkter vid bostäder utanför industrifastigheten för uppföljning av externt buller, IP3, IP5a, IP5b och IP6.

Baserat på uppdaterade närfältsmätningar under 2021 har ljudspridningen nattetid beräknats till 49–50 dB(A) i mätpunkterna. För att erhålla erforderlig marginal till ett villkor på 50 dB(A) nattetid avser bolaget att till under 2022 ha vidtagit fortsatta åtgärder i pappersbruket till en kostnad på ca två miljoner kr.

Bolaget ska enligt U6 utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att begränsa buller vid de ovannämnda mätpunkterna till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid.

Genomförda utredningar visar att ekvivalenta nivåer nattetid på 48 respektive 45 dB(A) skulle kräva mycket omfattande åtgärder. För den högre nivån skulle åtgärder beräkningsmässigt behöva vidtas på 11 ljudkällor till en kostnad om ca fem miljoner kr och för den lägre nivån åtgärder på ytterligare 29 ljudkällor till en ytterligare kostnad om i storleksordningen 20 miljoner kr.

Behovet av åtgärder och bedömda kostnader för de två utredningsnivåerna är enbart baserade på tänkbara åtgärder på ett stort antal källor, vilket innebär att bedömningarna innehåller en stor teknisk osäkerhet och därmed även betydande

osäkerheter i kostnadsbedömningarna. Vidare skulle mer långtgående bullerdämpning innebära ytterligare ökade framtida underhållskostnader.

Trots sådana omfattande åtgärder skulle buller från renseriet (vedhanteringen) medföra buller norr om bruket, i mätpunkt tre, på nivån 49 dB(A). För att nå lägre nivåer i det området skulle omfattande och tekniskt komplicerade bullerdämpande åtgärder krävas. Renseriets är dessutom en äldre fabriksdel med behov av reinvesteringar då även förutsättningar att identifiera och värdera möjliga åtgärder för en begränsning av bullerbidrag skulle kunna beaktas som en naturlig del. Det finns dock i nuläget ingen tidplan för eller beslut om sådana investeringsutredningar.

Sammanfattning - buller vid bostäder inom industriområdet

Bolaget ska enligt U6 även utreda möjliga bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37.

Som närmare redovisas i bilaga A har bolaget genomfört åtgärder på bostadsbyggnaden på en av de berörda fastigheterna till en kostnad om ca 100 000 kr. Befintliga fönster har ersatts med treglasfönster resulterande i lägre ljudnivåer inomhus i samtliga rum. Uppmätta ljudnivåer efter åtgärder ligger vid normal drift under Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller, 30 dB(A).

Genomförda åtgärder och resultatet av dessa visar att det finns goda möjligheter att genom denna typ av åtgärder förbättra förhållandena i bostäder på fastigheter inom industriområdet och att vid normal drift uppnå Folkhälsomyndighetens riktvärde.

Bolaget föreslår att ljudspridning vid enskilda fastigheter inom industriområdet hanteras genom åtgärder på byggnader på de enskilda fastigheterna för att vid behov reducera ljudnivån inomhus och att detta genomförs i samråd med de boende och tillsynsmyndigheten. Bolaget ser därmed inget behov av något slutligt villkor i denna del.

Inledning

Utredningskravet och den provisoriska föreskriften anger båda immissionsnivåer vid samma mätpunkter men för två olika tidsperioder under dygnet. I utredningsföreskriften särredovisas nattetid och i den provisoriska föreskriften särredovisas dagtid.

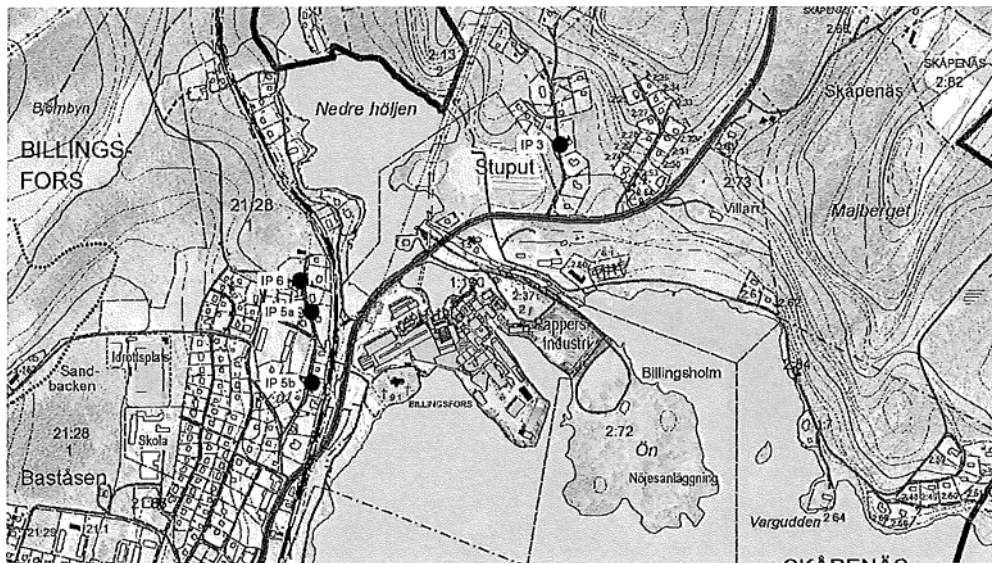
Vid Billingsfors är verksamhetens samtliga produktionsdelar i drift dygnet runt, vilket innebär att det är ljudspridningen nattetid som är mest krävande och ställer kravet på verksamheten. Vid utvärdering av åtgärder för att begränsa ljudspridningen enligt vad som föreskrivs i utredningsföreskriften har åtgärder utvärderats för att nå de värden som anges för natt, dvs 48 respektive 45 dB(A). Övrig tid förekommer dock vissa sporadiska aktiviteter/arbeten som temporärt kan ge förhöjda ljudnivåer, såsom underhållsarbeten, byggnadsarbeten av olika slag samt flisning av bränsleflis som sker vid ett antal tillfällen per månad. Det ekvivalenta bidraget från dessa aktiviteter är normalt begränsad, men det är viktigt att det i villkoret finns utrymme för denna typ av aktiviteter/arbeten. Ett tillägg på 5 dB(A) motsvarande vad som gäller enligt prøvotidsföreskriften för dessa aktiviteter är dock tillräckligt.

Uppföljning av buller

Verksamheten har idag fyra fastställda immissionspunkter vid bostäder utanför industrifastigheten för uppföljning av externt buller, IP3, IP5a, IP5b och IP6.

Dessa är belägna på följande adresser;

- IP3 Stuputvägen 8
- IP 5a Tallåsvägen 12
- IP 5b Tallåsvägen 6
- IP 6 Tallåsvägen 20

Det är dessa immissionspunkter som omfattas av utredningskravet för bostäder utanför industrifastigheten, dvs. möjligheterna att nå 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid.

Därutöver har bolaget genomfört mätningar i en bostad belägen inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 och där även genomfört åtgärder för en begränsning av ljudnivån och därefter mätt resultatet av genomförda åtgärder.

Genomförda utredningar utanför industrifastigheten

Bolaget hade redan inför ansökan om nytt miljötillstånd påbörjat arbetet med att begränsa ljudspridningen från verksamheten tillsammans med extern expertis. Ljud från verksamheten har kontrollerats både genom immissionsmätningar samt genom närfältsmätningar och beräkningar.

Redovisningen i samband med ansökan och vid tiden för huvudförhandlingen visade att ljudnivån i de aktuella immissionspunkterna (3, 5a och 5b samt 6) i närliggande bostadsområden utanför industrifastigheten nattetid uppgick till nivån 48–52 dB(A) baserat på beräkningar genomförda 2017. Detta efter att bolaget under 2014 och 2015 genomfört vissa åtgärder som enligt beräkningarna inneburit en begränsning av ljudspridningen med 2–4 dB(A) i de olika immissionspunkterna.

Beräkningarna baserades på närfältsmätningar från 120 källor inklusive rörliga moment såsom truckar och hjullastare och beräkning av resulterande ljudnivåer.

Bolagets ambition var vid samma tid att i samtliga dessa punkter klara ljudnivån 50 dB(A) kväll och natt och vissa åtgärder har med den ambitionen genomförts på PM6 och PM5 under perioden 2017–2020 till en kostnad om ca 2 miljoner kr.

I samband med domen och det utredningskrav som föreskrevs avseende buller startades ett mer omfattande arbete och bolaget har bytt konsult för hjälp med mätningar, beräkningar och identifiering av möjliga ytterligare åtgärder.

Den nya konsulten har gjort en ny kartering och ytterligare bullerkällor har identifierats, vilka har inkluderats vid beräkning av ljudspridningen. De nya uppföljningarna innehåller närfältsmätningar från ca 200 källor, vilka karterades i sin helhet i maj 2019 och därefter har uppdaterade närfältsmätningar genomförts i november 2020 och i april 2021. Vid de uppdaterade mätningarna har i första hand mätningar genomförts på de källor som påverkades av sodapanneprojektet sommaren 2019, de källor där bullerdämpande åtgärder har vidtagits samt de mest dominerande källorna.

Resultat från närfältsmätningar och beräkningar, 2019–2021, dB(A)

Immissionspunkt, dB (A)	2019	2020	2021
IP3	50	50	50
IP5a	51	51	50
IP5b	50	50	50
IP6	49	49	49

Av tabellen framgår att baserat på uppdaterade närfältsmätningar under 2021 har ljudspridningen nattetid beräknats till 49–50 dB(A) i de olika immissionspunkterna utanför industrifastigheten. Detta är i nivå med kraven enligt nuvarande provisoriska föreskrift och något lägre än beräkningarna baserat på de mätningar som tidigare genomförts.

Detta är dock beräknade tekniska värden och för att erhålla erforderlig marginal till ett villkor på 50 dB(A) nattetid krävs fortsatta åtgärder. De åtgärder som identifierats är dämpande åtgärder i pappers bruket, en utsugningsfläkt på PM2 och två utlopp på PM5, till en kostnad på ca 2 miljoner kr vilka bolaget har planerat att genomföra. Beroende på de restriktioner som gäller pga. coronapandemin har bolaget varit tvunget att anpassa underhållsstoppen under 2021 för att begränsa antalet entreprenörer inom verksamheten och åtgärderna förutses därför kunna vara genomförda först under 2022.

För att kunna hålla villkorsnivån 50 dB(A) långsiktigt kommer det att krävas återkommande underhållsåtgärder på dessa och sedan tidigare installerade ljuddämpare.

För att nå de lägre ekvivalenta nivåerna nattetid 48 respektive 45 dB(A) skulle ytterligare åtgärder behöva vidtas.

Bolagets utredning visar att renseriet (vedhanteringen) är den dominerande bullerkällan norr om bruket (IP3), och för att där nå nivåer under 49 dB(A) skulle omfattande bullerdämpande åtgärder krävas. Det är dock tekniskt komplicerat att vidta bullerdämpande åtgärder i renseriet.

Vidare är renseriet en äldre fabriksdel med behov av reinvesteringar. Vid reinvesteringar och modernisering av fabriksdelar ingår begränsning av ljudspridning som en naturlig del. Förutsättningar att identifiera och värdera möjliga åtgärder för en begränsning av bullerbidrag är betydligt bättre när förändringar ska göras av verksamheten. Det finns dock i nuläget ingen tidplan för eller beslut om sådana investeringsutredningar.

Utan åtgärder i renseriet är det därmed inte möjligt att nå 48 respektive 45 dB(A) i samtliga immissionspunkter.

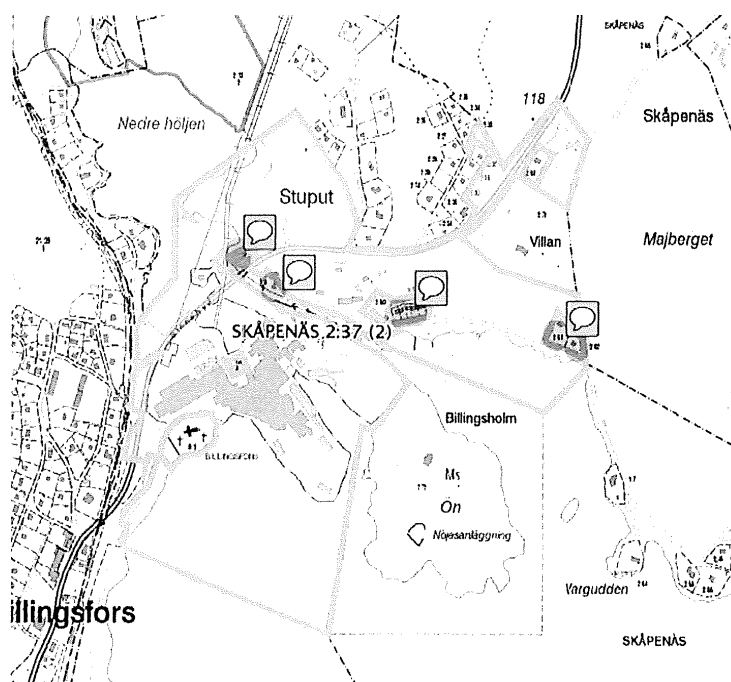
För att reducera ljudspridningen från verksamheten till 48 dB(A) i immissionspunkterna 5a, 5b och 6 bedöms beräkningsmässigt åtgärder behöva vidtas på 11 källor. Detta är i nivå med vad bolaget redovisade i samband med ansökan då antalet källor bedömdes till ca 15 källor och bolaget har därefter genomfört åtgärder på ett antal källor. I nu genomförd utredning bedöms kostnaden för de 11 källorna att uppgå till nivån fem miljoner kr och då uppnås inte någon förbättring i immissionspunkt tre, IP3.

Att begränsa bullret till 45 dB(A) i immissionpunkterna 5a, 5b och 6 fodrar beräkningsmässigt åtgärder på ytterligare 29 källor och kostnaden för detta bedöms uppgå till storleksordningen 20 miljoner kr. För att nå 45 dB(A) skulle därmed totalt 40 källor behöva åtgärdas, vilket är i nivå med vad bolaget redovisade i samband med ansökan då antalet källor också bedömdes till ca 40. I nu genomförd utredning bedöms den totala kostnaden för att nå 45 dB(A) uppgå till ca 25 miljoner kr och även med dessa omfattande åtgärder uppnås inte någon förbättring i immissionspunkt tre, IP3.

Behovet av åtgärder och bedömda kostnader för de två utredningsnivåerna är baserat på tänkbara åtgärder på ett stort antal källor, vilket innebär att bedömningarna innehåller en stor teknisk osäkerhet och därmed även en osäkerhet i kostnadsbedömningarna. Vidare skulle mer långtgående bullerdämpning innebära ytterligare ökade framtida underhållskostnader.

Bullerdämpande åtgärder inom Skåpenäs 2:37

Dessa enskilda bostadsfastigheter finns inom industriområdet.

Ljudnivån vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 domineras av källor vid renseriet. Detta innebär att även med de åtgärder, 11 eller 40 stycken, som krävs för att begränsa ljudspridningen enligt vad som redovisats ovan så skulle verksamhetens bidrag till de enskilda fastigheterna inom industrifastigheten endast reduceras marginellt. För att begränsa verksamhetens inverkan på fastigheter inom industrifastigheten är det mer lämpligt att vid behov genomföra riktade dämpande åtgärder vid respektive fastighet.

Bolaget har genomfört åtgärder på bostadsbyggnaden på en av fastigheterna, norr om bruket (den andra från vänster i figuren), där befintliga fönster har ersatts med treglasfönster. De åtgärder som genomförts har inneburit en ökad ljudreduktion och lägre ljudnivåer i samtliga rum. Uppmätta ljudnivåer efter åtgärder ligger vid normal drift under Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller, 30 dB(A). Kostnaden för genomförda åtgärder har uppgått till ca 100 000 kr.

Genomförda åtgärder och resultatet av dessa visar att det finns goda möjligheter att genom denna typ av åtgärder förbättra förhållandena i bostäder på fastigheter inom industriområdet och att vid normal drift uppnå Folkhälsomyndighetens riktvärde för buller inomhus.

Fortsatt handläggning

De mätningar och beräkningar som genomförts för nuvarande förhållanden visar att den ekvivalenta ljudnivån vid de fyra immissionspunkterna uppgår till 49–50 dB(A). Detta är efter åtgärder och kan jämföras med nivån 48–52 dB(A) som läget var i samband med huvudförhandlingen 2018. Detta är dock beräknade tekniska värden och för att erhålla erforderlig marginal till ett villkor på 50 dB(A) nattetid krävs vissa ytterligare åtgärder.

Bolaget åtar sig att genomföra de identifierade tre åtgärderna i pappersbruket, eller andra åtgärder som kan beräknas ge samma eller bättre nytta. Åtgärderna förutses kunna vara genomförda under 2022.

Den utredning bolaget genomfört avseende möjligheter att begränsa ljudspridningen utanför industrifastigheten ytterligare visar att det inte är tekniskt möjligt att nå ekvivalent ljudnivå <49 dB(A) i samtliga fyra immissionspunkter. Inga tekniska åtgärder har kunnat identifierats för en märkbar begränsning av ljudnivån från renseriet med dess nuvarande utformning, vilket inverkar på ljudnivån i immissionspunkt tre, IP3.

Möjligheter att nå lägre ekvivalenta ljudnivåer, 48 respektive 45 dB(A), i de tre övriga immissionspunkterna har identifierats och värderats. Utredningen visar att det är många källor som behöver åtgärdas, 11 respektive 40 källor. Detta innebär stor teknisk osäkerhet i resulterande ljudnivå och även en osäkerhet i kostnadsbedömningar. Kostnaderna har bedömts till storleksordningen 5 respektive 25 miljoner kr.

Mot bakgrund av vad som redovisats anser bolaget att det inte är möjligt och rimligt att kräva lägre bidrag till ljudnivån vid bostäder utanför industrifastigheten än 50 dB(A) kväll och natt.

För bostäder inom industrifastigheten har bolaget genom åtgärder på en fastighet visat att förhållandena kan förbättras och att Folkhälsomyndighetens riktvärde kan uppnås vid normal drift. Bolaget föreslår att ljudspridning vid enskilda fastigheter inom industriområdet hanteras genom åtgärder på byggnader på de enskilda fastigheterna och att detta genomförs i samråd med de boende och tillsynsmyndigheten.

Hantering av svaveldioxid (U7)

Sammanfattning

Bolaget har under utredningstiden kunnat upphöra med användningen av svaveldioxid i augusti 2020 efter övergång till användning av svavelsyra i kombination med vissa förändringar i processen. Svavelsyra användes redan tidigare i bolagets verksamhet.

Då bolaget inte längre använder svaveldioxid och därmed inte har behov heller av någon intern tillverkning av svaveldioxid finns inga behov av försiktighetsmått eller villkor i detta avseende. Den provisoriska föreskriften P8 kan därmed utgå utan annat slutligt villkor.

Genomförda utredningar

När det gäller hantering av svaveldioxid har bolaget inriktat sitt arbete under provotiden på att identifiera och utvärdera alternativ till svaveldioxid. Svaveldioxid används i huvudsak för pH-justering i massa- och pappersbruket. Arbetet har pågått sedan 2018.

Olika kemikalier har utvärderats i syfte att ge rätt processbetingelser och produktkvalitet. Utvärderingen av alternativa kemikalier har inkluderat processteknik, produktkvalitet, ekonomi och miljöaspekter.

Svavelsyra används sedan tidigare i verksamheten och bolaget har i tidigare försök utvärderat möjligheten att göra pH-justeringen med svavelsyra. Dessa försök har dock inte gett tillräckligt bra resultat. Förnyade testkörningar samt vissa

förändringar i processen har nu visat att det är möjligt att uppnå tillräcklig effekt även med svavelsyra. Försöken visade inte på några avgörande försämringar avseende körbarhet och produktkvalitet.

Mot bakgrund av resultaten från testkörningar och utvärderingar har bolaget upphört med användningen av svaveldioxid, vilket har meddelats till länsstyrelsen. Användningen upphörde i augusti 2020 och behållaren med svaveldioxid är tömd och bortkopplad från systemet.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har anfört i huvudsak följande.

Slutliga villkor

Länsstyrelsen föreslår, såsom myndigheten slutligt bestämt sin talan, att mark- och miljödomstolen föreskriver att följande slutliga villkor ska gälla för verksamheten. Avseende punkterna 2, 3 och 4 nedan medger länsstyrelsen i andra hand att slutliga villkor föreskrivs först i samband med redovisning av utredningsföreskrifterna U1 och U3.

1. Utsläpp av stoft från mesaugnen får inte överstiga 25 mg/m³ ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde. Kontrollmätning av stoft ska minst ske en gång per månad.
2. Utsläpp av H₂S till luft från mesaugnen får inte överstiga 5 mg/m³ ntg vid 6 % O₂ som månadsmedelvärde och årsmedelvärde. Villkoret har uppfyllts om månadsmedelvärdet klaras 10 av 12 månader under ett kalenderår.
3. Utsläpp av SO₂ till luft från mesaugnen får inte överstiga 5 mg SO₂/m³ ntg vid 6 % O₂.
4. Utsläppet av svavel med svaga gaser till luft från verksamheten får inte överstiga 0,2 kg S/ton massa.

5. Åtgärder ska vidtas i bostäder inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 så att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus kan innehållas i bostadsfastigheterna. Detta under förutsättning att fastighetsägaren medger det. Åtgärder bör genomföras inom två år från det att domstolen fattat beslut om villkor i frågan.

Om slutliga villkor inte nu föreskrivs för utsläpp av H₂S och SO₂ till luft från mesaugnen samt TRS via svaga gaser bör provisoriska villkor föreskrivas i enlighet med länsstyrelsens förslag till slutliga villkor. I andra hand bör det provisoriska villkoret P5 skärpas till nivån 5 mg/m³ norm torr gas.

Bolaget bör under en eventuell fortsatt provotid utreda om utsläppet av TRS genom svaga gaser kan minskas så att gällande BAT-slutsats (0,05–0,2 kg S/ADt) med marginal kan uppfyllas.

För att kunna föreslå ett villkor för buller utomhus vid bostäder i närheten av verksamheten behöver provotidsredovisningen kompletteras med bullerutbredningskartor med bullernivåer från 45 dB(A) till 48 dB(A) vid närliggande bostäder och med kompletterande redovisning av kostnader för bullerreducerande åtgärder. Redovisningen bör ske inom ramen för denna prövning alternativt kan provotiden förlängas vad gäller buller.

Länsstyrelsens bedömning

Utsläpp av stoft till luft från mesaugnen

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att fastställa villkor som säkerställer att BAT-AEL uppfylls om villkoren klaras. Länsstyrelsen anser därför att ett villkor för utsläpp av stoft från mesaugnen på 35 mg/m³ntg är för högt. Villkor för utsläpp av stoft från mesaugnen bör inte sättas högre än 25 mg/m³ ntg som årsmedelvärde vid all drift. De mätningar som bolaget genomfört under 2019 och 2020 visar att detta begränsningsvärde klaras med marginal. Medelvärdet för utsläpp av stoft från mesaugnen var 18,5 mg/m³ under 2020 och 13,7 mg/m³ under de första månaderna 2021. Kontroll av stoftutsläppet bör ske minst varje månad eftersom uppmätta

värden varierar och stoftutsläppet är en viktig miljöaspekt för den aktuella verksamheten.

Utsläpp av H₂S till luft från mesaugnen

Eftersom bolaget mäter utsläpp av H₂S från mesaugnen kontinuerligt kan det vara lämpligt att föreskriva villkor för H₂S i stället för TRS. I gällande BREF för verksamheten anges ett begränsningsvärde, BAT-AEL, för TRS. Eftersom utsläppet av TRS är något större än utsläppet av H₂S behöver därför ett villkor för H₂S sättas med marginal så att BAT-AEL för TRS med säkerhet klaras om villkoret klaras.

Bolaget har vid mätningar visat att utsläpp av H₂S från mesaugnen under 2019 och 2020 ligger långt under 5 mg/m³ntg. Under 2020 låg medelvärdet för utsläpp av H₂S från mesaugnen på 1,5 mg/m³ och under de första månaderna 2021 låg medelvärdet på 1,3 mg/m³. Villkor för utsläpp av H₂S bör således inte sättas högre än 5 mg/m³ntg. BAT-slutsatsen för utsläpp av TRS till luft från mesaugn ligger på 1–10 mg/m³ntg. Det är också angeläget att så långt som möjligt minimera luktstörningar från verksamheten. Alternativt kan villkoret utformas som ett hösta tillåtna utsläpp av TRS i stället. Det bör då inte heller sättas högre än 5 mg TRS/m³ ntg.

Utsläpp av TRS genom svaga gaser

Länsstyrelsen anser att utsläppet av TRS genom svaga gaser ska regleras med ett särskilt villkor. BAT-AEL för TRS i utsläppta resterande svaga gaser är 0,05–0,2 kg S/ton massa. Utsläppet av svaga gaser bör därför inte tillåtas överstiga 0,2 kg S/ton massa vilket bör fastställas som slutligt villkor redan nu. Bolaget torde behöva vidta ytterligare någon åtgärd vad gäller utsläpp av TRS genom svaga gaser för att med säkerhet klara en sådan utsläppsnivå. Det är motiverat för att minska luktstörningar i verksamhetens omgivning.

Länsstyrelsen anser att villkor för utsläpp av svavel ska regleras i separata villkor för olika utsläpp och inte samlat så som bolaget föreslår. Detta för att säkerställa att alla gällande BAT-AEL uppfylls om villkoren efterlevs.

Buller

Länsstyrelsen anser att bullervillkoret ska utformas så att ljudnivåerna ska gälla för alla bostäder i närheten av verksamheten med undantag för bostäder inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 där i stället Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller ska gälla. Bullernivåer vid andra bostäder, än de vid de fyra mätplatserna, i verksamhetens närhet skulle annars bli helt oreglerade.

Länsstyrelsen anser även att det är befogat att ställa krav på en lägre ljudnivå än 50 dB(A) nattetid. En kostnad för detta på 5–25 miljoner kronor torde inte vara oskäligen för att skapa en bättre boendemiljö för bostäder i närheten av verksamheten.

Eftersom bullerutbredningskartor som beskriver buller då utredda åtgärder med en kostnad upp till 25 miljoner kronor inte redovisats behöver utredningen kompletteras med detta. Kompletteringen behövs för att man bättre ska kunna bedöma vilken förbättring åtgärderna skulle åstadkomma och vilka åtgärder som är skäligen. Länsstyrelsen anser att kartor för fler ljudnivåer än 48 och 45 dB(A) bör redovisas. Utbredningskartor för nivåerna 46 och 47 dB(A) samt kostnaden för att nå dessa nivåer bör redovisas. Kompletteringen kan ske inom ramen för denna prövning alternativt kan provotiden förlängas avseende buller för att nödvändigt material ska kunna lämnas in.

Länsstyrelsen anser att mark- och miljödomstolen ska föreskriva att bolaget ska vidta åtgärder i de bostäder som ligger inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 så att Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller, 30 dB(A), kan klaras. Det är inte lämpligt att bullernivåer i dessa bostäder ska bestämmas inom ramen för tillsynen av verksamheten.

Dalslands miljö- och energinämnd har anfört i huvudsak följande.

Slutliga villkor

Nämnden har ingen erinran mot bolagets formuleringar av slutliga villkor gällande utsläpp av stoft och svavel till luft från mesaugnen (U2). Vidare har nämnden inte

någon erinran mot bolagets hemställan om förlängning av prövotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft (U4) till den 22 december 2022. Nämnden kan i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller (U6) är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser renseriet.

Nämndens bedömning

Utredningspunkt U2 gällande utsläpp till luft från mesaugnen

Nämnden har inget att erinra mot det av bolaget föreslagna villkoret avseende utsläpp av stoft till luft. Nämnden har i andra hand ingen erinran mot bolagets förslag till slutligt villkor för utsläpp av H₂S till luft.

Utredningspunkt U4 gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft

Bolaget har begärt att mark- och miljödomstolen ska förlänga prövotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor relaterade till U4 till den 22 december 2022. Nämnden bedömer att bolagets skäl till förlängning av utredningstid är godtagbara baserat på de redogörelser som inlämnats.

Utredningspunkt U6 gällande buller

Nämnden kan i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser renseriet. Det framgår varken vilka bullerreducerande åtgärder som är möjliga, hur stor effekt de kan förväntas ge eller vilka kostnader åtgärderna skulle medföra.

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) har anfört i huvudsak följande. Myndigheten noterar att användningen av kondenserad svaveldioxid upphört. MSB delar därmed bolagets uppfattning att prövotiden för utredningsvillkor U7 kan avslutas utan att några slutliga villkor föreskrivs. MSB uppskattar det arbete bolaget har gjort för att utreda alternativ, vilket gjort att användningen av den giftiga kondenserade gasen svaveldioxid nu ersatts med svavelsyra istället. MSB avstår från att yttra sig över övriga redovisningar.

BOLAGETS BEMÖTANDE AV SYNPUNKTER FRÅN REMISSINSTANSERNA

Slutsatser stoft och svavel från mesaugnen (U2) och TRS via svaga gaser (U4)

Sammanfattning

Bolaget vidhåller sitt villkorsförslag gällande utsläpp av stoft från mesaugnen.

Beträffande utsläpp av H₂S från mesaugnen föreslår bolaget, med ändring av tidigare förslag, i första hand att inget specifikt villkor föreskrivs för dessa utsläpp. Bolaget avser att återkomma till frågan om svavelutsläpp från mesaugnen i samband med redovisning av utredningsföreskriften U1 och U3. I andra hand vidhåller bolaget sitt tidigare villkorsförslag.

Beträffande länsstyrelsens förslag att nu föreskriva villkor för utsläpp av svavel med svaga gaser för att på så sätt reglera utsläpp av TRS vidhåller bolaget att frågan bör anstå och avgöras efter bolagets kommande redovisning enligt utredningsföreskrifterna U1 och U3. Då kan förslag till villkor avseende utsläpp av processsvavel inklusive TRS ges och diskuteras ur ett övergripande och samlat perspektiv.

Av länsstyrelsen föreslaget begränsningsvärde är orimligt vad gäller föreslagen nivå.

Generellt om länsstyrelsens förslag

Länsstyrelsen föreslår slutliga villkor för utsläpp av stoft från mesaugnen, utsläpp av H₂S från mesaugnen och utsläpp av svavel med svaga gaser. För samtliga dessa villkorsförslag utgår länsstyrelsen från de BAT-AEL som gäller för dessa källor och parametrar med huvudargumentet att villkorsnivåerna ska utformas så att BAT-AEL med säkerhet innehålls.

Det är inte relevant att strikt utgå från BAT-AEL vid fastställande av villkor och villkorsnivåer då det är en avgörande skillnad i definition mellan BAT-AEL och villkorsnivåer.

Talvärdet för BAT-AEL motsvarar medelvärde av utsläppet vid normal drift. BAT-AEL för massa- och papperstillverkning är oftast angivna som årsmedelvärden. Under ett år kan det förekomma störningar och perioder med onormal drift som ger högre utsläpp än vad som motsvaras av normal drift. Detta innebär att det faktiska utsläppet, årsutsläppet, då kommer att vara högre än vad som motsvaras av normal drift. Detta innebär att en anläggning kan uppfylla BAT-AEL även om det rapporterade faktiska årsutsläppet är högre än motsvarande BAT-AEL.

Den praxis som finns i Sverige när det gäller villkor innebär att det är det nämnda faktiska utsläppet som ska regleras. Som underlag för fastställande av villkorsnivå görs en beräkning/bedömning av det faktiska årsutsläppet som ett flerårsmedelvärde. Utgångspunkt för bedömningen är bland annat att verksamheten kan innehålla vid prövningen gällande BAT-AEL. Mellan detta värde och ett villkorsvärde behövs en viss säkerhetsmarginal. De betydande utsläppen från en anläggning regleras med villkor i form av begränsningsvärden, vilket innebär villkor om ett högsta utsläpp som inte får överskridas. Ett överskridande är straffbart och kan innebära en juridisk process, vilket motiverar denna säkerhetsmarginal mellan bedömt utsläpp och villkorsvärde.

De BAT-AEL som ska innehållas under normal drift innebär att det ska rapporteras och åtgärder vidtas så att BAT-värdet återigen kan innehållas. Sammantaget innebär det att det är två betydande skillnader mellan BAT-AEL och traditionella villkorsvärden;

- BAT-AEL avser endast normal drift medan villkorsvärdet avser all drifttid.
- BAT-AEL är en typ av värde som framförallt ska föranleda åtgärder vid överskridande medan villkorsvärdet är ett absolut värde som inte får överskridas inkluderat all drift.

Bolaget har vid framtagande av sina villkorsförslag utgått från de faktiska utsläpp som uppmätts men beaktat och tagit hänsyn till att produktionen ännu inte är uppe i tillståndsgiven produktionsnivå.

Miljö- och energinämnden har inget att erinra mot bolagets formulering av villkor för mesaugnen och inte heller mot bolagets hantering av utsläpp via svaga gaser.

Utsläpp av stoft från mesaugnen

Länsstyrelsen har föreslagit att stoftutsläppet inte får överstiga 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde, vilket är i nivå med bolagets bedömda utsläpp som flerårsmedelvärde vid tillståndsgiven produktionsnivå. I bolagets bedömning har hänsyn tagits till den högre tillståndsgivna produktionsnivån jämfört med tillgängliga faktiska utfall samt att effektiviteten på stoftreningen kan minska i takt med att utrustningen åldras.

Länsstyrelsen tycks inte anse att några ytterligare åtgärder behöver vidtas för att klara den föreslagna lägre villkorsnivån. Bolagets bedömning är dock att en villkorsnivå på 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde inte med säkerhet kan klaras med den utrustning som finns installerad vid framtida förhållanden och en produktion motsvarande tillståndsgiven nivå. Medelutsläppet för 2021 vid en massaproduktion motsvarande ca 75 000 ton/år har uppgått till 21 mg/m³ntg vid 6 % O₂.

Vidare har Länsstyrelsen föreslagit att stofthalten ska mätas varje månad, medan bolaget har föreslagit samma frekvens som gäller för det relativt nyligen beslutade stoftvillkoret för fastbränslepannan (minst 6 gånger per år). Väderlek, vintertid, och planerade stopp gör att det inte alltid finns förutsättningar att mäta varje månad. BAT-slutsatserna för massa- och pappersindustrin har inga krav på frekvens för mätning av stoft från mesaugnen utan anger att det kan ske periodiskt. Med periodiskt avses att det sker med bestämda tidsintervall.

Länsstyrelsen framför att stoftutsläppet från mesaugnen är en viktig miljöaspekt för den aktuella verksamheten och att det därför är motiverat att mäta utsläppet varje månad. Bolaget vill då informera om att mesaugnens utsläpp av stoft vid tillståndsgivna förhållanden bedöms utgöra ca 5 % av verksamhetens utsläpp från process och energiproduktion, enligt vad som redovisades under tillståndprocessen. Bolaget har även med spridningsberäkningar visat att stoftutsläppen inte medför att miljö kvalitetsnormer överskrids.

Mot bakgrund av vad som redovisas ovan står bolaget fast vid sitt villkorsförslag; Utsläppet av stoft från mesaugnen får inte överstiga 35 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året. Utsläppet ska kontrolleras minst varannan månad genom mätning och registrering. Bolaget kommer fortsättningsvis även behöva förhålla sig till BAT 27 avseende utsläpp av stoft från mesaugnen och årligen till tillsynsmyndigheten redovisas utfallet. I det fall perioder med onormal drift förekommer kommer även det att redovisas till tillsynsmyndigheten och hur det har påverkat utsläppsnivån.

Utsläpp av H₂S från mesaugnen

Traditionellt har utsläpp av svavelväte (H₂S) från mesaugnar villkorats som ett högsta värde som ej får överskridas en viss andel av drifttiden per månad. Normalt är utsläppen av svavelväte mycket låga och denna typ av villkor är en reglering för att begränsa perioder med onormal drift. Bakgrunden till detta är huvudsakligen att undvika luktolägenheter.

Av den anledningen har många massabruk i Sverige, villkor likande det som bolaget föreslog i sin prøvotidsredovisning och som även Billingsfors tidigare haft som villkor och nu som provisorisk föreskrift under prøvotiden. Utsläpp av H₂S från mesaugnar är dock inte en lika stor fråga längre och vissa massabruk har inte någon villkorsreglering.

Länsstyrelsen anser att utsläpp av H₂S från mesaugnen ska villkoras som en högsta halt som årsmedelvärde likt det BAT-AEL för TRS som finns för mesaugnar. Med

den typen av villkor är det utsläppet av svavel som H₂S som regleras och inte driftförhållanden som kan innebära luktolägenheter. Bolaget anser inte att det finns behov av ett specifikt villkor för reglering av svavelutsläppet i form av reducerade svavelföreningar för mesaugnen utan har föreslagit att detta utsläpp tillsammans med utsläpp av svaveldioxid från mesaugnen ska regleras som en del av verksamhetens totala processsvavelutsläpp enligt vad som är praxis i svensk massaindustri och som gäller enligt Billingsfors provisoriska föreskrift P3.

Krav avseende utsläpp av TRS från mesaugnar finns i BAT 25 och anges där till <1–10 mgS/m³ ntg vid 6 % O₂ vid normal drift. TRS innehåller förutom H₂S även andra reducerade svavelföreningar, och länsstyrelsen anser därför att villkorsvärdet ska sättas med marginal till BAT-värdet. Halterna av övriga reducerade svavelföreningar är för mesaugnar normalt mycket låga och ofta under detektionsgränsen och motiverar inte den nivå-sänkning, en halverad halt, som länsstyrelsens villkorsnivå innebär. Kraven enligt BAT-slutsatserna är att utsläppet av TRS ska mätas periodiskt och eftersom detta i Billingsfors utförs av extern konsult sker detta i samband med den årliga besiktningen.

Länsstyrelsen föreslår ett villkor likt den reglering som redan finns som BAT-AEL för utsläpp av reducerade svavelföreningar från mesaugnar och inte ett villkor i syfte att begränsa risk för luktolägenheter. Bolagets förslag är då, med ändring av tidigare förslag, i första hand att inget specifikt villkor föreskrivs för utsläpp av H₂S från mesaugnen och i andra hand att bolagets förslag till villkor fastställs. Bolaget kommer dock att återkomma till frågan om svavelutsläpp från mesaugnen i samband med redovisning av utredningsföreskriften U1 och U3.

Bolaget kommer fortsättningsvis även behöva förhålla sig till BAT 25 avseende utsläpp av TRS från mesaugnen och årligen till tillsynsmyndigheten redovisas utfallet vid normal drift.

Utsläpp av TRS via svaga gaser

Länsstyrelsen anser att utsläppet av TRS ska regleras via ett särskilt villkor för utsläpp av svaga gaser, men anger inget skäl förutom att det för svaga gaser finns BAT-AEL. Det bör gällande utsläpp med svaga gaser åter särskilt påpekas att BAT-AEL gäller för normal drift och denna typ av utsläpp är sådana som ofta kan öka vid onormala driftförhållanden. Principen med BAT-AEL är att om utsläppen i samband med mätning är höga från någon källa så kan det undersökas och vid behov kan då åtgärder vidtas. De typer av åtgärder som kan vara aktuella behöver inte vara fysiska installationer utan kan lika väl vara justeringar av driftförhållanden.

Vidare anges för BAT avseende svaga gaser, BAT 20, att det är allmänt tillämpligt för nya delanläggningar och vid omfattande ombyggnad av befintliga delanläggningar. Detta då det kan vara svårt att installera nödvändig utrustning i befintliga delanläggningar på grund av anläggningarnas utformning och utrymmesbegränsningar. Billingsfors är en äldre mindre anläggning och inga omfattande ombyggnader har genomförts i de avdelningar, främst kokeriet, där utsläppen är som högst.

Länsstyrelsen föreslår ett slutligt villkor men framför samtidigt att det torde behövas ytterligare åtgärder för att med säkerhet klara ett villkor på 0,2 kgS/ton massa. Vilka åtgärder det skulle vara framgår inte och bolaget har inte identifierat några åtgärder då utfallet senaste åren 2020 (0,19 kgS/ton massa) och nu även 2021 (0,16 kgS/ton massa) visar att BAT-AEL klaras och det var det som var målet i utredningsföreskriften. Målet var att inte överskrida BAT 20 (0,2 kgS/ton massa vid normal drift) och inte ett klara ett villkor på 0,2 kgS/ton massa. Det finns inte heller någon provisorisk föreskrift i domen.

När det gäller reglering av verksamhetens svavelutsläpp så återstår att redovisa vissa utredningar enligt utredningsföreskrift U1 och U3, vilket ska ske senast 31 december 2022. U1 avser verksamhetens processsvavelutsläpp där utsläpp av TRS via svaga gaser och TRS från sodapannan, mesaugn och gasdestruktionspanna

ingår. Bolaget har i inlämnad prövotidsredovisning enligt tidsangivelse i domen redovisat utredning enligt U4 avseende omfattningen av utsläpp via svaga gaser, visat att utsläppen inte överskrider BAT 20 och att det därmed inte finns behov att utreda ytterligare åtgärder. Som framförts i inlämnad prövotidsredovisning avser bolaget att vid redovisning av U1 och U3 även återkomma i frågan om utsläpp av svavel via svaga gaser och då ge förslag till villkor avseende utsläpp av processsvavel ur ett övergripande och samlat perspektiv. Bolaget motsätter sig därför länsstyrelsens förslag att nu separat föreskriva ett villkor för utsläpp via svaga gaser, ett villkor som dessutom är ett begränsningsvärde med samma talvärde som för BAT-AEL som gäller vid normal drift och som därmed kan kräva ytterligare definierade åtgärder.

Slutsatser buller (U6)

Sammanfattning

Bolaget godtar den av länsstyrelsen föreslagna ambitionsnivån gällande inomhusbuller i bostäder inom industriområdet, det vill säga att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus ska innehållas, men anser att utgående härifrån bör frågor om det faktiska genomförandet så långt möjligt ske i samförstånd och tillsammans med de boende med delegation till länsstyrelsen att besluta om åtgärder.

Bolaget anser att det inte finns skäl och/eller underlag för de kompletteringar som länsstyrelsen och miljö- och energinämnden efterfrågat med avseende på bullerutbredningen utanför industriområdet.

Bolaget vidhåller sitt tidigare villkorsförslag.

Buller vid bostäder inom industriområdet

Bolaget har genomfört åtgärder på en fastighet inom industriområdet och där visat att det är möjligt att nå ljudnivåer som vid normal drift ligger under Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller. Bolaget har vidare åtagit sig

att vid behov i samråd med de boende och tillsynsmyndigheten genomföra åtgärder på ytterligare fastigheter inom industriområdet.

Länsstyrelsen anser till skillnad från bolaget att ett strikt villkor ska föreskrivas. Det finns dock inget i Länsstyrelsens villkorsförslag som anger när detta ska vara genomfört och inte heller vad åtgärderna ska bestå av, vilket innebär att villkoret är ottydligt och inte möjligt att följa upp.

Bolaget har hittills genomfört åtgärder i den fastighet som bedömts vara mest störd av ljudspridning från verksamheten. Det finns i nuläget inget underlag om hur många av de identifierade ytterligare enskilda bostadsfastigheterna inom området där Folkhälsomyndighetens riktvärde överskrids och inte heller hur fastighetsägarna ställer sig till att åtgärder ska genomföras. Bolaget anser att det fortsatta arbetet så långt möjligt ska ske i samförstånd och tillsammans med de boende och att Länsstyrelsen får delegation att besluta om åtgärder.

Buller vid bostäder utanför industriområdet

Bolaget har i sin redovisning följt den utredningsföreskrift som finns i domen, dvs. att utreda tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningar att begränsa buller vid de fyra mätplatserna, 3, 5a, 5b och 6, till 45 respektive 48 dB(A) nattetid.

Vid uppföljning av buller från verksamheten är det dessa punkter som är referenspunkter enligt kontrollprogram och historiskt har uppföljning av buller utgått från dessa både avseende immissionsmätningar och vid beräkning utifrån närfältsmätningar. Värdering av bullerdämpande åtgärder har även utgått från dessa referenspunkter. Mätplats 5b tillkom i samband med att underlag togs fram till ansökan, då det fanns oklarheter om var punkt 5 var lokaliserad. För uppföljning av buller är det rimligt att fortsatt utgå från referenspunkterna.

Bolaget har tagit fram bullerutbredningskartor för de fall där detaljunderlag finns, dvs för nuvarande förhållanden 2021 och för fallet med vidtagna åtgärder för att skapa marginal till ett villkor på 50 dB(A).

När det gäller möjligheten att nå 45 respektive 48 dB(A) finns inte samma detaljerade underlag. Bolaget har för dessa fall identifierat och värderat tänkbara åtgärder i syfte att nå de lägre nivåerna i angivna punkter för att ta fram storleksordningen på investering för respektive nivå. Bolaget har även redovisat att åtgärder då behövs på ett stort antal källor, vilket innebär en stor teknisk osäkerhet. Med denna osäkerhet är det inte relevant att redovisa resultatet i detaljerade bullerutbredningskartor som länsstyrelsen önskar och bolaget har i enlighet med utredningsföreskriften redovisat resulterande bullernivåer i angivna punkter. Det är här viktigt att återigen nämna att utredningen visar att det utan åtgärder i renseriet inte är möjligt att nå lägre än nivån 49 dB(A) i en av punkterna, IP3.

Länsstyrelsen anser att kostnader på 5–25 miljoner kr inte är oskäligt för att sänka buller vid fastigheter utanför industriområdet. Som bolaget tidigare framfört är dessa redovisade kostnader baserade på tänkbara åtgärder och bedömningarna innehåller en stor teknisk osäkerhet och därmed även en osäkerhet i kostnad. Vidare så är beloppen 5 respektive 25 miljoner kr kostnader utöver de åtgärder bolaget redan har genomfört och planerar att genomföra. Med dessa tänkbara åtgärder så innehålls som nämnts inte heller de lägre nivåerna, 48 respektive 45 dB(A), i samtliga punkter.

De beräkningar som genomfördes 2017 visade på bullernivåer i spannet 48–52 dB(A) i de olika immissionspunkterna och under 2017–2020 har bolaget genomfört åtgärder till en kostnad på ca 2 miljoner kr. Bolaget har nu som del av denna prövotidsredovisning åtagit sig att vidta ytterligare åtgärder till en kostnad på ca 2 miljoner kr för att i samtliga punkter klara ett villkor på 50 dB(A). Som bolaget framfört kommer det därutöver att krävas återkommande underhållsåtgärder på installerad ljuddämpande utrustning för att hålla nivån 50 dB(A) långsiktigt.

Bolaget har tidigare framfört att det skulle vara tekniskt komplicerat att vidta bullerdämpande åtgärder i renseriet och då renseriet är en äldre fabriksdel i behov av reinvesteringar och moderniseringar så är förutsättningarna att begränsa

Ljudspridning bättre i samband med sådana förändringar. Dalslands Miljö- och energinämnd önskar dock att bolaget kompletterar underlaget avseende möjligheter att begränsa ljudspridning från nuvarande renseri.

De utredningar bolaget gjort avseende ljudspridning visar att inmatningen till barktrumman är den helt dominerande ljudkällan för buller från renseriet. Inmatningen är en öppning där stockar som ska barkas och flisas matas in i renseriet. Efter inmatning faller stockarna ner i ett stup för inmatning till själva barktrumman. Stup och barktrumma finns inne i renseribygnaden.

För att begränsa ljudspridningen skulle öppningen behöva skärmas av och tänkbara lösningar är en tratt eller en skärm som skärmar av öppningen mot bostäder. När stockarna matas in händer det att stockar bildar bråtar i stupet och det blir stopp i inmatningen. Dessa bråtar av stockar behöver då lösas upp så att matningen åter fungerar. Detta har tidigare gjorts manuellt, men det är ett mycket riskfyllt arbete så för att förbättra arbetsmiljön görs det sedan flera år med hjälp av en kranbil. För att kunna använda kranbil behöver det vara fritt kring öppningen. I det fall en skärm skulle appliceras behöver den vidare ett stort stadigt fundament för att vara säkert förankrad. Detta skulle då innebära ett hinder för att komma in under transportbandet som leder upp till stupet. Lastmaskiner som transporterar bark till fastbränslepannan behöver passera under stupet flera gånger per dygn. Ovanstående förhållanden innebär att det inte är möjligt med en tratt eller skärm i Billingsfors fall.

Det är mot bakgrund av vad som redovisas ovan om driften i renseriet inte möjligt att installera bullerdämpande åtgärder som begränsar ljudspridningen. För att hantera denna fråga skulle det därför krävas konceptuella förändringar av renseriet. Sådana kan utredas och värderas i samband med reinvestering och modernisering. Det finns dock i nuläget ingen tidplan för eller beslut om sådana investeringsutredningar och heller inget underlag för vilka möjligheter till begränsning av ljudspridning som skulle kunna stå till buds.

Bolaget står fast vid sin tidigare bedömning att det inte är möjligt och rimligt att i nuläget kräva lägre bidrag till ljudnivån än 50 dB(A) kväll och natt och att bolagets förslag till slutligt villkor ska föreskrivas.

Hantering av svaveldioxid (U7)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har anfört att man delar bolagets uppfattning att prövotiden för utredningsvillkor U7 kan avslutas utan att några slutliga villkor föreskrivs. Bolaget har givetvis inget att anföra mot detta.

Tillägg och förtydliganden vid huvudförhandlingen

Det är först i år de nått upp till full produktion av pappersmassa. Verksamheten är inte i drift alla dagar på ett år. Det är uppehåll vid vissa helger och större underhåll.

Att stoftutsläpp från mesaugnen varierat vid mätningarna har inte kunnat knytas till vissa särskilda händelser. Det är dock normalt att nivåerna varierar.

Mätningen av H₂S i rökgaserna har skett på så sätt att när halten varit på minst 50 mg/m³ntg har tiden mätts under hur lång tid utsläppet överskridit detta värde. Bolaget har då inte registrerat hur hög halten varit utan bara registrerat tiden.

Utredningen om utsläpp av TRS via svaga gaser har gjorts på så sätt att de 25-tal källor som gaser avgår från har karterats vid tre tillfällen, två under 2015 och en mätning i september 2018. Därefter har kvartalsvis mätning skett under 2019 och 2020 avseende de nio källor som vid något av de tre tillfällena uppvisade ett högre utsläpp än 3 kgS/ton massa. En källa har utgått under mättiden. Redovisade värden utgör ett medelvärde för mätningarna under året. Mätprincipen är densamma som inför tillståndsprovningen. Vid mätningarna 2015 och 2018 framkom att övriga källor utöver de nio där fortsatt mätning skett av bidrar med ca 0,04 kg S/ton massa. Detta värde har lagts till den totala beräknade summan kg/S/ton massa från 2019 och framåt.

Bolaget har inte tittat på åtgärder för reducering av TRS via svaga gaser eftersom bolaget inte har haft några problem att nå värdena enligt BAT 20. Bolaget genomför en kontroll en gång per år i enlighet med BAT 20.

De tre åtgärder för reducering av buller till en kostnad om 2 miljoner kr som bolaget identifierat och beställt utförande av kommer att vara genomfört under nästa år, 2022. Det är nödvändigt att regleringen av buller dagtid tar höjd för och ger utrymme för vidtagande av särskilt bullrande aktiviteter dagtid, såsom exempelvis transport. Det behövs därför ett tillägg på fem decibel dagtid jämfört med övrig tid. Det finns en osäkerhet om åtgärderna är nödvändiga för att klara det bullervillkor de har idag. Bolaget ser dock inget behov av att reglera bullret särskilt under 2022. Detta även om villkoret skulle bestämmas på det sätt bolaget föreslagit med en avslutande mening att om värdena överskrids vid en mätning ska åtgärder vidtas så att värdena kan innehållas vid en uppföljande mätning.

Vid renseriet är det barktrumman som är problematisk ur bullersynpunkt. Detta i kombination med den öppning som finns för införsel av stockar till barktrumman. Trummans livstid är begränsad. Den finns med i en lista av åtgärder som bolaget kan komma att vidta senast 2026. Bolaget har dock inte fastlagda planer för utbyte av trumman till dess men det kan bli så. Det skulle vara mer relevant att i samband med utbytet av trumman göra en investering för att reducera buller. Bolaget har övervägt andra lösningar för att få bort lösa stockar vid renseriet. Bolaget har dock inte funnit någon lösning som är möjlig att utföra. En skärm kan i teorin anläggas på sidan av byggnaden men en sådan lösning skulle kräva fundament. Det skulle då inte vara möjligt att ta bort stockar som fastnar på det sätt som görs nu med kranbil.

Skälet till att buller bör regleras genom att utgå från vissa särskilda punkter och inte alla bostäder är på grund av att det finns en historik med dessa mätpunkter. Bolaget har tidigare haft en sådan bullerreglering. Mätpunkterna är representativa för bostäderna vid respektive punkt.

Det är inte rimligt att kräva skyddsåtgärder som tar sikte på ombyggnad av processanläggningen. Bolaget har getts tillstånd till verksamheten.

Bolaget åtar sig att vidta bullerreducerande åtgärder på bostäderna inom industriområdet för att nå Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller. Bolaget äger tre av dessa byggnader som hyrs ut. Övriga tolv bostadsbyggnader ägs av andra än bolaget. Åtgärder förutsätter att ägarna av byggnaderna går med på det. Förutom den byggnad som redan åtgärdas har några mätningar inte gjorts av buller inomhus. Det är oklart om värdena idag överskrider och i sådana fall om det är möjligt att vidta åtgärder för att reducera buller så att värdena innehålls. Något klagomål har inte inkommit från någon av ägarna till bostäderna. Möjligtvis skedde något klagomål längre tillbaka i tiden.

Bolaget motsätter sig det villkor som länsstyrelsen har föreslagit avseende buller inomhus. Frågan bör regleras på så sätt att delegation ges till tillsynsmyndigheten att besluta om vilka åtgärder som ska vidtas och när de ska vidtas. Det är ett smidigare sätt att hantera det på än vad länsstyrelsen föreslagit.

BEMÖTANDE FRÅN REMISSINSTANSER

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har anfört i huvudsak följande.

Länsstyrelsen vidhåller tidigare yttrande med förslag till villkor vad gäller utsläpp av stoft till luft från mesaugnen.

Länsstyrelsen vidhåller även villkoret avseende utsläpp av H₂S/TRS till luft från mesaugnen. Villkoret kan fastställas efter det att prøvotidsredovisningen enligt U1 och U3 lämnats in till domstolen så att alla källor till utsläpp av svavelföreningar kan hanteras och bedömas samordnat.

Länsstyrelsen har i tidigare yttrande förbisett att utredning enligt U2 även innefattar utsläpp av svaveldioxid, SO₂, från mesaugnen. Eftersom utsläppet av svaveldioxid enligt bolagets redovisning är lågt anser länsstyrelsen att ett villkor för utsläpp av svaveldioxid från mesaugnen kan och ska sättas till 5 mg SO₂/m³ntg vid 6 % O₂.

Länsstyrelsen anser att även detta villkor kan fastställas efter det att provotidsredovisning enligt U1 och U3 lämnats till domstolen.

Länsstyrelsen vidhåller även tidigare yttrande med förslag till villkor vad gäller utsläpp av TRS genom svaga gaser men kan godta att ett villkor fastställs först efter det att provotidsredovisning enligt U1 och U3 lämnats in. Länsstyrelsen anser att bolaget under den därigenom förlängda utredningstiden ska utreda om utsläppet av TRS genom svaga gaser kan minskas så att gällande BAT-slutsats (0,05–0,2 kg S/ADt) med marginal kan uppfyllas. Bolaget har i provotidsredovisningen angett att utsläpp av TRS genom svaga gaser, 2020, låg på nivån 0,2 kg S/ADt.

Vad gäller buller från verksamheten vidhåller länsstyrelsen att provotidsredovisningen behöver kompletteras med bullerutbredningskartor för att man ska kunna bedöma vilken effekt utredda åtgärder skulle få för alla boende i brukets närhet, samt en utredning av kostnaden för åtgärder för att nå 46 dB(A) och 47 dB(A). Länsstyrelsen vidhåller också uppfattningen att bullervillkoret ska gälla för alla bostäder i närheten av verksamheten och inte bara i fyra utvalda punkter.

Länsstyrelsen vidhåller att villkor ska fastställas vad gäller åtgärder inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37 så att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus kan innehållas. För att villkoret ska vara tydligare bör en tidpunkt anges för när åtgärderna ska vara genomförda. Åtgärder bör kunna genomföras inom två år från det att domstolen fattat beslut om villkor i frågan.

Tillägg och förtydliganden vid huvudförhandlingen

I fråga om regleringen av utsläpp av stoft är det viktigt att det i villkoret slås fast att mätningar ska ske vid 12 tillfällen. Detta eftersom utsläppen visat sig ha stor variation. Utredningen visar att bolaget klarar att innehålla det villkor som föreslagits av länsstyrelsen.

Om slutliga villkor inte nu föreskrivs för utsläpp av svavel finns behov av skärpta och nya provisoriska villkor.

Bullervillkoret som avser fastigheter utanför industriområdet bör gälla för alla bostäder i omgivningen och inte utgå från vissa särskilda punkter. Det är tänkbart att högre bullernivåer förekommer vid andra bostäder än vad som ges i de olika mätpunkterna. Det är också nödvändigt eftersom fler bostäder kan tillkomma i framtiden. Utredningen behöver dock kompletteras innan det är möjligt att ta ställning till hur den slutliga regleringen bör vara.

Dalslands miljö- och energinämnd har anfört i huvudsak följande. Nämnden vidhåller att bullersituationen för bostäder utanför industriområdet behöver utredas och redovisas i sin helhet innan det är möjligt att ta ställning till slutgiltigt villkor avseende buller.

Bolaget är ålagda att utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att begränsa buller vid mätpunkt 3 belägen norr om bruket samt mätpunkterna 5a, 5b och 6 väster om bruksområdet till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(a) övrigt tid.

Bolaget har redovisat åtgärder och kostnader för att reducera bullret för bostäderna väster om området till 48 respektive 45 dB(A), men inte för bostäderna norr om bruksområdet (mätpunkt 3). Nämnden vidhåller att bolaget behöver komplettera de hittills genomförda bullerutredningarna med en utredning och redovisning av vilka åtgärder som är möjliga för att reducera bullret för bostäderna norr om området till 48 respektive 45 dB(A) samt vilka kostnader åtgärderna skulle medföra. Först därefter är det möjligt att ta ställning till slutgiltigt villkor avseende buller.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har hållit huvudförhandling i målet den 14 december 2021 och hållit syn på platsen.

U2 - utsläpp av stoft från mesaugnen

Bolaget har installerat ett våtelektrofilter som kraftigt reducerat utsläpp av stoft från mesaugnen. Av utredningen framgår att utsläppet efter installationen inte överskrider det utsläppsintervall (10–25 mg/m³ ntg) vid normal drift som anges i BAT 27. Länsstyrelsen har anfört att det som villkor bör föreskrivas ett begränsningsvärde om 20 mg/m³ ntg som årsmedelvärde då de mätningar som bolaget har genomfört visar att detta begränsningsvärde klaras med marginal. Bolaget har invänt att detta begränsningsvärde inte kan garanteras på sikt då utsläppet kan förväntas öka vid högre produktion och i takt med att utrustningen åldras. Enligt bolaget bör därför begränsningsvärdet sättas till 35 mg/m³ ntg som årsmedelvärde.

Även om utredningen i och för sig talar för att bolaget bör kunna innehålla det begränsningsvärde som länsstyrelsen har yrkat bör enligt domstolens mening värdet bestämmas med viss ytterligare marginal för att ta höjd för ett ökat utsläpp till följd av produktionsökningen. Mark- och miljödomstolen bedömer att ett begränsningsvärde om 30 mg/m³ ntg som årsmedelvärde ger tillräcklig marginal till förväntat utsläpp och samtidigt är rimligt med BAT 27 som referens.

Länsstyrelsen har föreslagit att kontroll av utsläpp av stoft från mesaugnen bör ske minst en gång per månad. Bolaget har anfört att mätning bör ske endast sex gånger per år, bland annat med hänvisning till att väderlek, vintertid, och planerade stopp gör att det inte alltid finns förutsättningar att mäta varje månad. Domstolens uppfattning är att regelbundna mätningar med hög frekvens utgör en förutsättning för att utrustningen ska kunna underhållas på ett effektivt sätt. Mot bakgrund av att den aktuella mesaugnen är förhållandevis liten med ett relativt lågt utsläpp bedömer domstolen att det i detta fall kan vara tillräckligt att utsläppet kontrolleras varannan månad.

Eftersom slutligt villkor nu föreskrivs gällande utsläpp av stoft från mesaugnen bör provotidsvillkor P1 upphävas i berört hänseende.

U2 – utsläpp av svavel från mesaugnen

Länsstyrelsen har även föreslagit villkor för begränsning av utsläpp av divätesulfid (H_2S) och svaveldioxid (SO_2) från mesaugnen. Domstolen kan konstatera att utredningsuppdrag U2 i och för sig avsett även utsläpp av svavel från mesaugnen. Avsikten med detta förefaller dock ha varit att utredningen även skulle omfatta möjligheterna att minimera utsläpp av svavel från mesaugnen för det fall valet av teknik för stoftavskiljning skulle bli elektrofilter istället för våtelektrofilter. Användande av sådan teknik skulle nämligen kunna medföra en betydande ökning av svavelutsläpp från mesaugnen.

Möjligheterna att begränsa utsläpp av processsvavel från bland annat mesaugnen ingår i utredningsuppdrag U1 medan möjligheterna att begränsa utsläpp av reducerat svavel (TRS) från mesaugnen och övriga stora punktkällor ingår i utredningsuppdrag U3. I U3 anges vidare att bolaget ska utreda möjligheten att begränsa omfattningen av utsläpp av luktande svavelföreningar från mesaugnen som kan orsaka luktstörningar i omgivningen. Både utredningsuppdrag U1 och U3 ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast den 31 december 2022. Reglering av utsläpp till luft av svavel från mesaugnen i enlighet med länsstyrelsen förslag bör därför inte ske genom denna dom. Domstolen bedömer inte att det är befogat med ytterligare eller skärpta provisoriska föreskrifter under den återstående prövotiden såsom länsstyrelsen har föreslagit.

U4, utsläpp av TRS via svaga gaser

Syftet med utredningsföreskrifterna i U4 var att identifiera om det är möjligt att minska utsläppet av TRS via svaga gaser från de största källorna genom effektiva åtgärder (minskade utsläpp av betydelse till skälig kostnad). Målsättningen för utredningen var visserligen att utsläppsnivån från övriga källor enligt BAT 20 (0,2 kgS/ton massa) inte ska överskridas. Att värdena vid enstaka kontrollmätningar har kunnat innehållas innebär dock inte att bolaget har haft fog för att underlåta att utreda möjligheterna till utsläpps begränsande åtgärder vidare. Det anges uttryckligen i U4 att möjligheten att införa utsläpps begränsande åtgärder ska

utvärderas för samtliga källor med utsläpp över 3 kg S/d. Mark- och miljödomstolen kan därmed konstatera att bolaget inte har gjort vad som ålegat bolaget enligt U4.

Prövotiden avseende utsläpp till luft av TRS via svaga gaser bör mot denna bakgrund förlängas. Utredningen bör kompletteras med ytterligare uppgifter avseende åtgärdsalternativen för de åtta utsläppskällor som identifierats vara dominerande. Det får här framhållas att det med hänsyn till de relativt höga utsläppsnivåerna som uppstår vid flisfyllning är av särskild vikt att bolaget utreder möjligheten att avleda gaserna från kokarna vid flisfyllning till en skrubber eller till förbränning.

Kompletterande beskrivning behövs även i fråga om avluftningen från den nya mixtanken leds till sodapannans imskrubber och i sådana fall hur (text och ritning).

Redovisningen bör även innehålla resultat från ytterligare minst två utsläppskarteringar för de åtta största källorna samt utsläppet från sodapannans imskrubber. Karteringarna kan lämpligtvis utföras under första halvåret 2022. Med hänsyn till att möjligheten att förbränna svaga gaser kan kompliceras av högt innehåll av terpenier bör även analyser av terpenier ske vid karteringen. Vanligen definieras utsläppet av terpenier (terpentin-ämnen) som summan av alfa-pinen, beta-pinen och delta-3-carenen, men om andra terpenier identifieras i betydande nivåer bör även halterna av dessa bestämmas.

Resultatet av utredningen och förslag till slutliga villkor bör redovisas samtidigt som redovisning sker av utredningsuppdrag U3, dvs. den 31 december 2022.

Domstolen bedömer att det inte är motiverat med en kompletterande provisorisk föreskrift under den förlängda prövotiden på så sätt länsstyrelsen har föreslagit.

U6, buller

Bolaget har i enlighet med utredningsuppdrag U6 utrett de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna för att begränsa buller vid mätplatserna 3, 5a, 5b

och 6 till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid samt möjliga bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37.

I fråga om bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten har bolaget ersatt fönster och dörrar på bostadsbyggnaden på en av fastigheterna norr om bruket med lyckat resultat och till skälig kostnad. Bolaget har föreslagit att genomförandet av ytterligare bullerdämpande åtgärder ska ske i samförstånd, och tillsammans, med de boende, och att frågan bör regleras genom delegation till tillsynsmyndigheten. Länsstyrelsen är i princip överens med bolaget om strategin men har föreslagit att ett villkor föreskrivs så att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus kan innehållas i bostadsfastigheterna inom två år.

Mark- och miljödomstolen kan konstatera att bolaget har åtagit sig att vid behov i samråd med de boende och tillsynsmyndigheten genomföra åtgärder på berörda bostäder för att nå Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller. Bolaget har dock samtidigt framhållit att mätningar inte har utförts och att det är oklart om åtgärder kan och behöver vidtas så att värdena innehålls. Enligt mark- och miljödomstolen finns det skäl att i denna deldom reglera under vilka förutsättningar åtgärder ska vidtas på berörda bostäder så att de ekvivalenta och maximala riktvärdena för buller inomhus enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd kan innehållas. Bullerbegränsande åtgärder bör enligt domstolens mening komma ifråga för samtliga bostäder som omges av industrifastighetens yttre gränser, dvs. även för de bostäder som bolaget äger. Eftersom det är oklart om värdena idag överskrids och vilka åtgärder som kan behöva vidtas bör villkoret utformas på så sätt som följer av domslutet med möjlighet för tillsynsmyndigheten att vid oenighet mellan de berörda parterna bestämma vilka åtgärder som ska vidtas. En rimlig tidsgräns för när åtgärder i första hand bör vidtas bedöms vara två år från det att denna dom vunnit laga kraft.

I fråga om de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att begränsa buller utomhus vid bostäder anser domstolen att det finns behov av komplettering av bullerutredningen innan buller från verksamheten slutligt kan regleras.

Av bolagets utredning framgår att inmatningen till barktrumman i rensriet utgör den helt dominerande bullerkällan för bostäder öster och norr om verksamhetsområdet. För att begränsa ljudspridningen från barktrummans inmatning anges att öppningen skulle behöva skärmas av med en skärm eller tratt. Detta uppges dock inte vara möjligt eftersom sådana konstruktioner skulle hindra framfarten av kranbil och lastmaskiner. Domstolen kunde vid synen notera att förhållandena vid rensriet visserligen innebär att det inte är okomplicerat att vidta bullerbegränsande åtgärder. Enligt mark- och miljödomstolens bedömning kan dock bolaget inte anses ha uttömt alla möjligheter att dämpa buller från rensriet. Enligt domstolen finns det behov av att utreda denna fråga närmare innan slutlig reglering av bullerfrågan sker. Framförallt följande frågeställningar behöver belysas.

- Kan ljuddämpande utrustning inne i byggnaden begränsa källstyrkan från öppningen i byggnaden där transportbandet tippar stockarna ned i stupet som leder till barktrumman?
- Kan ljudet från stupet minskas, t.ex. genom att gjuta in underdelen av stupets plåt, eller liknande?
- Kan byggnadens öppning minskas med en nedsänkbar vägg vid normaldrift?
- Kan bråte lösas upp med en fast installation av gripklo eller liknande inne i byggnaden?
- Kan transport av stockar upp till stupet utformas mer driftsäkert så att bråte inte uppstår?
- Kan kranbilen placeras på södra sidan om transportbandet när en bråte ska lösas upp och på sätt inte utgöra ett hinder för en skärm?
- Kan driften av barktrumman begränsas nattetid?

Om det framkommer att det finns tekniska möjligheter att begränsa bullret från det befintliga rensriet ska kostnaden uppskattas och effekten för bullernivåerna vid mätplats 3 beräknas. Även möjligheten att minska bullret från den truck som används på vedgården och hur detta i sådana fall skulle påverka bullernivåerna från

verksamheten vid mätplats 3 och bostäderna inom industrifastigheten nattetid när barktrumman inte är i drift bör utredas vidare.

Därutöver anser domstolen att en närmare beskrivning behövs av de bullerkällor som kan åtgärdas för att minska bullret från verksamheten till 48 respektive 45 dB(A) i mätplatserna 5a, 5b och 6 (jfr tabell 5 i bullerutredningen). Det är vidare nödvändigt med en närmare redovisning av vilka åtgärder som kan vara aktuella för de olika typerna av bullerkällor samt den bedömda kostnaden för dessa.

I likhet med länsstyrelsen bedömer domstolen vidare att bolaget bör redovisa resultatet av beräkningar av utbredningen av buller från verksamheten (bullerutbredningskartor) efter genomförande av de åtgärder som enligt bullerutredningen innebär att 48 dB(A) respektive 45 dB(A) kan innehållas vid mätplatserna 5a, 5b och 6.

Enligt domstolens bedömning är det kompletterande utredningsuppdraget inte mer omfattande än att det bör kunna slutföras och redovisas under 2022. Domstolen anser inte att det finns behov av att justera den provisoriska föreskriften P7 under den förlängda prøvotiden.

U7, egentillverkad svaveldioxid

Domstolen konstaterar att användningen av flytande svaveldioxid upphört varför prøvotiden kan avslutas och de provisoriska föreskrifterna P8 och P9 upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 4 mars 2022.

Rickard Forsgren

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Rickard Forsgren, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors samt de särskilda ledamöterna Eddy Sandström och Erik Nyström.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.